

Total No. of Printed Pages—16

4 SEM TDC GEEC (CBCS) 4.1/4.2/4.3

2024

(May/June)

ECONOMICS

(Generic Elective)

Paper : GE-4.1/4.2/4.3

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Paper : GE-4.1

(Indian Economy—II)

1. নির্দেশানুসৰি তলত দিয়াসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following as directed :

- (a) ভাৰতৰ ১৯৯১ চনৰ নতুন অৰ্থনৈতিক নীতিৰ যি কোনো
এটা বাজকেষীয় সংস্কাৰ ব্যৱস্থা উল্লেখ কৰা।

Mention any one fiscal reform measure
of India's New Economic Policy, 1991.

(2)

- (b) ভাৰতৰ সমান্তৰাল অৰ্থনীতি বৃদ্ধিৰ বাবে দায়বদ্ধ যি কোনো এটা উপাদান লিখা।

Write any one factor responsible for the growth of the parallel economy in India.

- (c) ভাৰতীয় মূলধনী বজাৰৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

Write one feature of the Indian capital market.

- (d) গ্ৰাম্য ঋণৰ এটা আনুষ্ঠানিক উৎসৰ নাম লিখা।

Write a name of institutional source of rural credit.

- (e) ভাৰতৰ বৈদেশিক বাণিজ্যত লেনদেন হোৱা যি কোনো এটা অদৃশ্যমান উপাদানৰ উদাহৰণ দিয়া।

Give example of any one transaction of invisible item of India's foreign trade.

- (f) ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ কোনটো খণ্ডত আৰ্টাইটকৈ বেছি পৰিমাণে প্ৰত্যক্ষ বৈদেশিক বিনিয়োগ হৈছে?

Which sector has the highest Foreign Direct Investment in Indian economy?

24P/1340

(Continued)

(3)

- (g) WTO-ৰ কৃষি চুক্তিখন কেতিয়াৰ পৰা কাৰ্যকৰী হৈছে?
When was WTO agreement on agriculture started functioning?

(i) ১৯৯১

1991

(ii) ১৯৯৩

1993

(iii) ১৯৯৪

1994

(iv) ১৯৯৫

1995

(শুদ্ধ উত্তৰটো নিৰ্বাচন কৰা)

(Choose the correct answer)

- (h) MSME-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

Write the full form of MSME.

2. তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) : $4 \times 4 = 16$

Write short notes on any four of the following (within 150 words each) :

- (a) ১৯৯১ চনৰ নতুন অৰ্থনৈতিক নীতিৰ মৌলিক সংস্কাৰসমূহ

Monetary reforms of the New Economic Policy, 1991

24P/1340

(Turn Over)

(4)

- (b) ভাৰতৰ প্ৰাক-অৰ্থনৈতিক সংস্কাৰ কালৰ বাণিজ্য নীতিৰ
প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ

Main features of trade policies during
post-economic reform period of India.

- (c) কৃষি বিপণন ব্যৱস্থা উন্নীতকৰণত চৰকাৰৰ পদক্ষেপসমূহ

Agricultural marketing : Government
initiative to improve it

- (d) ঔদ্যোগিক ক্ষেত্ৰত বৈদেশিক বিনিয়োগ

Foreign investment in the Industrial
sector

- (e) ভাৰতবৰ্ষ আৰু বিশ্ববাণিজ্য সংস্থা

India and World Trade Organization

3. ৰাজকোষীয় দায়বদ্ধতা আৰু বিত্তীয় ব্যৱস্থাপনা আইনখনৰ
উদ্দেশ্যবোৰ কি কি? ৰাজকোষীয় ব্যৱস্থাপনা উন্নত কৰাত এই
আইনখন এক আহিলাৰূপে অভিহিত কৰা হয় কিয়? কাৰণসমূহ
দৰ্শোৱা।

6+6=12

What are the objectives of Fiscal
Responsibility and Budget Management Act?
Why is FRBM Act regarded as the tool for
sound fiscal management? Give reasons.

24P/1340

(Continued)

(5)

অথবা / Or

বাণিজ্য নীতিৰ সংশোধনে ভাৰতীয় অৰ্থনীতিক সুফল দিছেনে?
তোমাৰ উত্তৰৰ সমৰ্থনত যুক্তি দিয়া।

12

Whether reform in trade policy benefited
Indian economy? Give reasons in support of
your answer.

4. ভাৰতবৰ্ষৰ কৃষিক্ষেত্ৰত প্ৰযুক্তিৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 11

Discuss the role of technology in Indian
agriculture sector.

অথবা / Or

ভাৰতবৰ্ষত 'সেউজ বিপ্লৱৰ পিতৃ' বুলি কাক অভিহিত কৰা হয়?
এই বিপ্লৱৰ উদ্দেশ্যসমূহ উল্লেখ কৰা। ইয়াৰ সুবিধা আৰু
অসুবিধাসমূহ আলোচনা কৰা।

1+4+6=11

Who is called as the father of Green
Revolution in India? Mention the objectives of
this Revolution. Discuss its merits and
demerits.

5. (a) ভাৰত চৰকাৰৰ বিনিয়োগ প্ৰত্যাহাৰ নীতি সম্পৰ্কে এক
সমালোচনাত্মক আলোচনা আগবঢ়োৱা।

11

Discuss critically the disinvestment
policy of government of India.

24P/1340

(Turn Over)

(6)

অথবা /Or

- (b) ১৯৯১ চনৰ পিচত ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত ঔদ্যোগিক খণ্ডৰ পাবদৰ্শিতা বৃদ্ধি পাইছেনে? তোমাৰ উত্তৰৰ সমৰ্থনত যুক্তিসমূহ দিয়া।

11

Does the performance of industrial sector in Indian economy increase after 1991? Give reasons in support of your answer.

6. সেৱা বাণিজ্য কি? ভাৰতৰ বাণিজ্য আৰু সেৱাত বিশ্ব বাণিজ্য সংস্থাৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

11

What is trade in services? Discuss the impact of WTO in India's trade and services.

অথবা /Or

অৰ্থনৈতিক সংস্কাৰৰ পৰৱৰ্তীকালত ভাৰতৰ বৈদেশিক দেনা-পাওনা পৰিশোধৰ হিচাপৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Discuss the balance of payments position of India during post-reform period.

7. উদ্যোগ নীতি, ১৯৯১ৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা। এই নীতিয়ে ভাৰতৰ উদ্যোগ খণ্ডলৈ পৰিৱৰ্তন আনিবলৈ? তোমাৰ উত্তৰৰ সপক্ষে যুক্তি আগবঢ়োৱা।

11

Highlight the main feature of Industrial Policy, 1991. Whether this policy brought any changes to industrial sector of India? Give reasons in support of your answer.

(7)

অথবা /Or

ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত সেৱা খণ্ডৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

Explain the role of service sector in Indian economy.

Paper : GE-4.2

[Economic History of India (1857-1947)]

1. তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া / শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

1×8=8

Answer/Choose the correct option of the following :

- (a) প্ৰাক-স্বাধীনতাৰ সময়ত ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ অৱস্থা কিমান খৰণৰ আছিল ?

How was the economic condition of pre-Independent India?

(i) উন্নত

Developed

(ii) অনুন্নত

Underdeveloped

(iii) অৰ্থনৈতিক খণ্ডসমূহ পিছ পৰা

Underdeveloped economic sector

(iv) (ii) আৰু (iii)

Both (ii) and (iii)

- (b) ব্ৰিটিছৰ সময়কালত ভাৰতৰ বণ্টানি বাণিজ্যৰ যি কোনো এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

Mention any one important feature of India's export during the British period.

- (c) নগৰীকৰণ বুলিলে কি বুজা ?

What do you mean by urbanization?

- (d) কৃষিৰ বাণিজ্যিকৰণ কি ?

What is agriculture commercialization?

- (e) পুঁজিপতি কাক বোলে ?

What is meant by capitalist?

- (f) ঔপনিৱেশিক ভাৰতত অনুগ্ৰসৰতাৰ কাৰণ কি ?

What is the reason of underdevelopment in the colonial India?

- (g) বৈদেশিক মূলধন বুলিলে কি বুজা ?

What do you mean by foreign capital?

- (h) ৰাজকোষীয় নীতি কি ?

What is fiscal policy?

2. চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

4×4=16

Write short notes on (any four) :

- (a) নিৰ্গত তত্ত্ব

Drain theory

(10)

(b) ঔপনিবেশিক ভাৰতত দৰিদ্ৰতা

Poverty in colonial India

(c) ভাৰতৰ কৃষি ঋণ ব্যৱস্থা

Agricultural credit system in India

(d) ভাৰতীয় উদ্যোগৰ স্থানীয়কৰণৰ ধৰণ

Locational pattern of Indian industries

(e) বৈদেশিক মূলধন

Foreign capital

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা (প্ৰতিটো ৫০০ শব্দৰ ভিতৰত):

Answer the following questions (within 500 words each):

3. (a) ঔপনিবেশিক ভাৰতৰ অৰ্থনৈতিক বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Explain the economic characteristics of colonial India.

11

24P/1340

(Continued)

(11)

অথবা / Or

(b) বানাদে আৰু গান্ধীৰ অৰ্থনৈতিক ভাৰখাৰা বৰ্ণনা কৰা।

6+5=11

Explain the economic idea of Ranade and Gandhi.

4. (a) জাতীয় আয় কি? ভাৰতবৰ্ষৰ জাতীয় আয়ৰ গতিখাৰা আৰু গঠন আলোচনা কৰা।

1+10=11

What is national income? Discuss the trend and composition of national income in India.

অথবা / Or

(b) ভাৰতৰ জনসংখ্যাৰ পৰিমাণ আৰু বৃদ্ধিৰ হাৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

11

Discuss the size and growth rate of population in India.

5. (a) ঔপনিবেশিক ভাৰতত কৃষিজাত দ্ৰব্যৰ বজাৰ ব্যৱস্থা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। ইয়াৰ দোষত্রুটিসমূহ উল্লেখ কৰা।

8+3=11

Discuss the agricultural marketing in colonial India. Mention its defects.

অথবা / Or

(b) গ্ৰাম্য ঋণগ্ৰস্ততা বুলিলে কি বুজা? গ্ৰাম্য ঋণগ্ৰস্ততাৰ কাৰণ আৰু ফলাফলসমূহ আলোচনা কৰা।

2+9=11

What do you mean by rural indebtedness? Discuss the causes of rural indebtedness and consequences.

24P/1340

(Turn Over)

(12)

6. (a) ঔপনিবেশিক ভাৰতৰ ঔদ্যোগিক বিকাশৰ গতিধাৰা আৰু ধৰণ বিশ্লেষণ কৰা। ভাৰতবৰ্ষৰ ঔদ্যোগিক খণ্ডৰ অসন্তোষজনক বিকাশৰ কাৰণসমূহ কি কি? 6+6=12

Explain the trend and pattern of industrial sector development in the colonial India. What are the reasons for unsatisfactory performance of India's industrial sector?

অথবা /Or

- (b) ৰেল আৰু পথ পৰিবহণৰ ওপৰত পৰিবহণৰ উন্নয়ন আৰু ইয়াৰ প্ৰভাৱ আলোচনা কৰা। 12

Discuss the development of transportation and its impact on railways and roads.

7. (a) ঔপনিবেশিক ভাৰতৰ বৈদেশিক বাণিজ্যৰ সংগঠন আৰু দিশ বিশ্লেষণ কৰা। 11

Analyze the composition and direction of colonial India's foreign trade.

অথবা /Or

- (b) ঔপনিবেশিক ভাৰতত বৈদেশিক মূলধনৰ পৰিসৰ আৰু প্ৰভাৱ আলোচনা কৰা। 6+5=11

Discuss the extent and impact of foreign capital in the colonial India.

(13)

Paper : GE-4.3

(Public Finance)

1. তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following questions :

- (a) চৰকাৰী বিভব সংজ্ঞা দিয়া।
Define public finance.
- (b) বিশুদ্ধ ৰাজহুৱা দ্ৰব্য কি?
What is pure public good?
- (c) ঋণাত্মক বাহ্যিকতাৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।
Give an example of negative externality.
- (d) কৰৰ আপাতন মানে কি?
What is incidence of tax?
- (e) কৰৰ অতিৰিক্ত বোজা মানে কি?
What is excess burden of tax?
- (f) CGST-ৰ পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
Write down the full form of CGST.
- (g) ৰাজকোষীয় নীতিৰ এটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।
Mention one objective of fiscal policy.
- (h) ক'লা ধন মানে কি?
What is black money?

2. তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্রতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) : 4×4=16

Write short notes on any four of the following (within 150 words each) :

- (a) পেৰেটো দক্ষতাৰ চৰ্তসমূহ
Conditions of Pareto efficiency
- (b) মুক্ত আৰোহীৰ সমস্যা
Free rider problem
- (c) ক'জৰ তত্ত্ব
The Coase theorem
- (d) কৰৰ অগ্রগামী স্থানান্তৰণ আৰু পশ্চাদগামী স্থানান্তৰণ
Forward and backward shifting of tax
- (e) মৌদ্রিক নীতিৰ ভূমিকা
Role of monetary policy

3. তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা (প্রতিটো ৫০০ শব্দৰ ভিতৰত) :

Answer the following questions (within 500 words each) :

- (a) চৰকাৰী বিত্তৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ বৰ্ণনা কৰা। 14
Explain the nature and scope of public finance.

অথবা / Or

- (b) চৰকাৰৰ আবন্তন, বিতৰণ আৰু সুস্থিৰকৰণ কাৰ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

Discuss the allocation, distribution and stabilization functions of Government.

4. (a) চেমুবেলচনৰ ৰাজহুৱা ব্যয়ৰ লাভ তত্ত্বটো আলোচনা কৰা। 14

Discuss the Samuelson's benefit theory of public expenditure.

অথবা / Or

- (b) ৰাজহুৱা দ্ৰব্যৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা। ৰাজহুৱা দ্ৰব্যৰ ক্ষেত্ৰত বজাৰ বিফল হোৱা বুলি তুমি ভবানেকি? নিজৰ উত্তৰৰ যুক্তিযুক্ততা দাঙি ধৰা।

Explain the features of public good citing example. Do you think that the market fail in case of public good? Justify your answer.

5. (a) কৰৰ স্থানান্তৰণ আৰু আপাতনৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলোৱা কাৰকসমূহ আলোচনা কৰা। 14

Discuss the factors affecting shifting and incidence of taxation.

অথবা /Or

- (b) পূর্ণ প্রতিযোগিতার বজাৰ আৰু একচেটিয়া বজাৰত
উপাদান কৰৰ আপাতন সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা। 7+7=14

Explain the incidence of factor taxes
under perfectly competitive market and
monopoly market.

6. (a) ভাৰতীয় কৰ ব্যৱস্থাৰ ত্ৰুটিসমূহ বিচাৰি উলিওৱা। 14
Find out the defects of Indian tax system.

অথবা /Or

- (b) ভাৰতত ৰাজকোষীয় যুক্তৰাষ্ট্ৰবাদৰ নীতিসমূহ আলোচনা
কৰা।

Discuss the principles of fiscal
federalism in India.
